

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

BKK Produksjon AS
Postboks 7050
5020 BERGEN

Vår dato: **18 DES 2013**
Vår ref.: NVE 201307295-6 kv/swj
Arkiv: 312 / 063.Z
Deres dato: 22.11.2013
Deres ref.: 11371588

Saksbehandler:
Stein Wisthus Johansen

BKK produksjon AS - Tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Myster kraftverk i Eksingedalsvassdraget, Vaksdal kommune

Vi viser til deres søknad av 22.11.2013 om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Myster kraftverk i Eksingedalsvassdraget fastsatt i kgl. res. av 23.03.2009.

Om søknaden

NVE har mottatt følgende søknad fra BKK Produksjon AS datert 22.11.2013:

"Fiskepassasje Høsefossen: Søknad om redusert vassføring i Ekso, Vaksdal kommune

Krav til minstevassføring for Myster kraftverk gitt ved kongelig resolusjon 23. mars 2009 er: "Det skal slippes en minstevannføring fra Nesevatnet til Ekso på 2 m³/s i tiden 1. mai – 30. september, og 1,0 m³/s i tiden 1. oktober – 30. april, målt over inntaksdammen Nesevatnet. Dersom tilsiget er lavere enn minstevannføringen slippes tilsiget."

I samband med konsesjonen for bygginga av Myster kraftverk i 1983, blei det gjeve pålegg om utsetting av laksesmolt. I konsesjonen var det og høve til å gje pålegg om etablering av fiskepassasjer. BKK Produksjon fikk i 2007 pålegg fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN) om å etablere vandringsvei for anadrome fisker i Raufossen, Ekso. I brev frå DN mai 2008, blir det presisert at pålegget (vandringsvei i Raufossen) og gjeld Høsefossen. Effekten av fisketrappa i Raufossen blir relativt marginal dersom det ikkje blir gjennomført tiltak for å lette vandring opp Høsefossen i tillegg. Det blei i 2010/2011 etablert vandringsvei i Raufossen og Høsefossen. I Raufossen blei det bygd ei fisketrapp, og det blei sprengt ut to kulpar i Høsefossen. Det var usikkert om tiltaket i Høsefossen var vellykka før fisken hadde vandra forbi Raufossen. Det har no vist seg at anadrom fisk vandrar forbi Raufossen, men kjem seg ikkje opp Høsefossen.

Det planleggast difor ein ny anleggsperiode i Høsefossen i januar-mars 2014. Det vil bli sprengt ut fleire kulpar og utført ei breiddeutviding for lågare vassfart. Sprengingsarbeidet i Høsefossen er anleggsteknisk svært utfordrande. Alt utstyr er handheldt og transportert inn med helikopter. Is og vatn gjer det vanskeleg å vurdere fjell, borplassering og kvaliteten på utsprenginga. Så

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

tørr elv som forsvarleg er viktig både for tryggleiken til eige personell og for å oppnå eit godt resultat.

Tore Wiers, LFI Uni miljø, opplyser at det gjekk veldig bra med ungfisken i år, tross ein svært tørr mars månad. Historisk vassføring registrert i Langhølen, Ekso er vist i tabellen:

Periode	2010	2012	2013
<i>Januar-februar</i>	<i>Stort sett 0,3-0,6 m³/s (førre anleggsperiode)</i>	<i>Stort sett 1-1,5 m³/s</i>	<i>Stort sett 0,4-0,6 m³/s</i>
<i>Mars</i>		<i>2-4 m³/s</i>	<i>0,2-0,5 m³/s i mars</i>

BKK produksjon søker difor om redusert minstevassføring frå Nesevatn til 0,3 m³/s i inntil 6 samanhengande veker i tidsrommet 13. januar – 20. mars 2014. Kva tid anleggsperioden på 6 veker blir, avheng av langtidsvervarsel.

Detaljplan for miljø og landskapspleie er tidlegare sendt NVE, Region vest, med dok. ID: 11362495.

På grunn av nær føreståande planlagt oppstart av anleggsarbeida er kopi av søknaden sendt Fylkesmannen i Hordaland ved Gry Walle.”

BKK har tidligere fått tillatelse til midlertidig fravik fra vannslippet fra Nesevatnet for en periode på 5 dager i 2010 i forbindelse med byggingen av pålagt fisketrapp i Raufossen og inspeksjon av tidligere sprengningsarbeider. Den gang besto avviket i en reduksjon i sommervannføringen fra 2 til 1 m³/s i juli.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Vaksdal kommune uttaler i brev av 06.12.2013:

”Vaksdal kommune har ingen merknadar til at BKK kan redusera minstevassføringa i Høsefossen i Ekso i samband med arbeidet med å betra passasjen for anadrom fisk der vinteren 2014. Arbeidet må fylgjast opp av Uni Miljø for å ivareta nok vatn til rogn og yngel i elva og for å få ei god løysing med passasje i Høsefossen. Lykke til med arbeidet”.

Fylkesmannen i Hordaland uttaler i brev av 05.12.2013:

”Fylkesmannen har ingen merknad til tiltaket, og meiner tiltaket kan gjennomførast som omsøkt.

Vi viser til e-post frå NVE 27. november 2013 der BKK søker om mellombels avvik frå manøvreringsreglementet for Ekso. Det vart i 2012/2011 etablert vandringsveg for anadrom fisk i Raudfoss og Høsefoss. Det har vist seg at fisk ikkje kjem seg opp Høsefoss. Det er planlagt utbetring av fiskepassasjen i Høsefoss 13. januar – 20. mars 2014, og det søkjast difor om ein redusert minstevassføring på 0,3 m³/s i denne perioden.

Vår vurdering

Fylkesmannen er positiv til tiltaket. Av omsyn til tryggleik og for å oppnå godt resultat er det naudsynt med lite vatn for å gjennomføre tiltaket. Fiskepassasjen i Høsefoss saman med trappa i Raudfoss aukar den anadrome strekkja i vassdraget monaleg. Vi meiner tiltaket kan gjennomførast som omsøkt."

Eksingedalen Grunneigarlag uttaler i e-post av 12.12.2013:

"Eksingedalen Grunneigarlag har ingen merknader til planane om mindre vassføring i Ekso i forbindelse med arbeid i Høsefossen."

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. I dette tilfellet er det ikke snakk om nødvendig arbeid i forbindelse med kraftproduksjon, men viktig arbeid i forbindelse med pålagte miljøforbedrende tiltak på en reguleringspåvirket elvestrekning. Tiltaket faller derfor etter vårt syn inn under formålet "nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid".

BKK Produksjon fikk i 2007 pålegg fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN) om å etablere vandringsvei for anadrom fisk i Raufossen i Ekso. I 2008 ble det presisert at pålegget også gjaldt vandringsvei i Høsefossen. Arbeidene med vandringsveiene begge steder ble utført i perioden 2010/2011. I ettertid har det vist seg at vandringsveien i Høsefossen ikke fungerte etter planen og at det er behov for justeringer. Arbeidet med dette er planlagt utført i perioden januar-mars 2014. BKK søker om å få redusere pålagt minstevannføring i Høsefossen fra 1,0 til 0,3 m³/s i en sammenhengende periode på 6 uker mens arbeidene pågår. Dette for å oppnå et best mulig resultat og samtidig ivareta sikkerheten ved arbeidet.

Gjennom høringen av søknaden er det ikke kommet innvendinger mot tiltaket. Snarere tvert imot er det stor interesse for at tiltaket bør gjennomføres som planlagt. NVE er i utgangspunktet noe skeptisk til en så vidt lav vannføring som 0,3 m³/s over lengre tid. En så lav vannføring kan ha negative konsekvenser i forhold til eventuell tørrlegging av gyteområder som ble brukt av anadrom fisk høsten 2013. Fare for noe tørrlegging er til stede dersom årets gyting foregikk på relativ høy vannføring. Tiltaket må imidlertid sees på som et unntak og engangstilfelle. I et lengre perspektiv må man vurdere en eventuell dårlig 2013-årsklasse opp mot det potensialet av nye gode årsklasser som tiltaket vil kunne bidra til i årene fremover. Fremlagte vannføringstall viser at det har vært perioder med tilsvarende lav vannføring på aktuell elvestreng i Ekso tidligere, samt at ungfisken har klart seg brukbart under slike forhold. NVE er derfor av den oppfatning at eventuelle ulemper ved tiltaket vil ha langt mindre omfang i dette tilfellet enn de fordeler man på sikt kan oppnå.

Etter en samlet vurdering av opplysninger gitt i søknaden, samt de innspill som er kommet gjennom høringen, kan ikke NVE se at det planlagte tiltaket er til nevneverdig skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at BKK Produksjon AS kan redusere minstevannslippet fra Nesevatnet fra 1,0 til 0,3 m³/s over en sammenhengende periode på inntil 6 uker innenfor tidsrommet 13. januar – 20. mars 2014.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

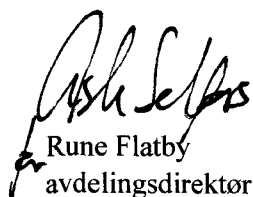
- Alle vannførendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal føres protokoll over slipp av minstevannføringen i den perioden avviket pågår.
- Perioden med redusert minstevannføring må gjøres så kort som mulig. Slipp av pålagt minstevannføring på 1 m³/s skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Perioden med redusert vannføring skal kunngjøres én gang lokalt i god tid før reduksjonen starter.
- NVE forutsetter at BKK Produksjon AS vil følge godkjent detaljplan for miljø og landskapspleie for prosjektet og at det blir gjennomført eventuelle oppfølgende undersøkelser i forhold til yngel og ungfisk dersom det skulle oppstå situasjoner ved tiltaket som gjør dette nødvendig.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at BKK Produksjon AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

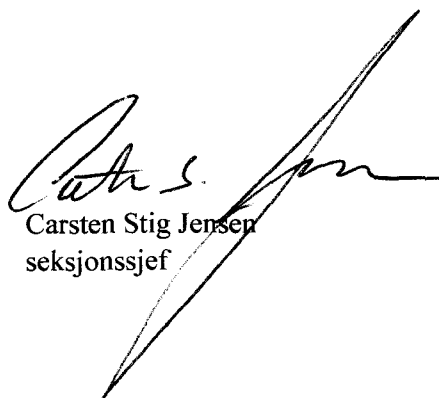
Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Kopi: Vaksdal kommune
 Fylkesmannen i Hordaland
 Eksingedalen Grunneigarlag

Intern kopi: